

Debattredaktør:**Erik Tornes**

Adresse: Aftenposten, Debattredaksjonen, Postboks 1178, 0107 Oslo

KRONIKKE-post: kronikk@aftenposten.no
Maks. 6000 tegn inkl. mellomrom.
Legg ved portrettfoto.**DEBATT**E-post: debatt@aftenposten.no
Hovedinnlegg: Maks 3000 tegn inkl. mellomrom. Legg ved portrettfoto.
Kortinnlegg: 400-1500 tegn.**Kronikker/debattinnlegg på nett:**

aftenposten.no/meninger

• Aftenposten returnerer ikke artikler som blir sendt på papir.

Arbeidet med å integrere tidligere IS-medlemmer betyr blant annet å tilby dem skolegang og opplæring. En slik skole er the Syrian Center for Combating Extremist Ideology i byen Marea i det nordlige Aleppo området. Læreren er Sheikh Mohammad al-Mahmoud.
ARKIVFOTO: KHALIL ASHAWI

Hensynet til rettferdig rettslig behandling og moral tilsier også at vi bør hente våre medborgere, selv om de har valgt å bli våre fiender. Gamle demokratier som Frankrike, Storbritannia eller Norge, der dødsstraff er avskaffet, kan ikke leve med tanken på at landsmenn kan bli dømt til døden. Menneskerettighetsforkjempere tviler på at jihadister og deres familier vil kunne få en rettferdig retts sak i Irak, Syria eller kurdisk dominerte områder. Vår integritet som fungerende rettsstater settes her på spill. På samme måte som man prinsipielt ikke kan utvise en utenlandsk innsatt, en flyktning eller en asylsøker fra Norge som kan bli utsatt for dårlig behandling, tortur eller henrettelse i sitt opprinnelsesland, kan vi moralsk sett ikke forsvare en ansvarsfraskrivelse ved at noen dømmes uten tilstrekkelig forsvar eller bevis eller verre, at samme person utsettes for umenneskelige soningsforhold, tortur eller drap.

USA vil ha sine jihadister hjem for å dømme dem og oppfordrer andre allierte

til å gjøre det samme, blant annet for ikke å overbelaste «lokale» domstoler. Enkelte europeiske land som sliter med stort antall jihadister, velger å snu hodet bort og håpe på det beste, dvs. at færrest mulig kommer levende hjem.

Norsk standard

I oktober 2017 slo Frankrikes forsvarsminister Florence Parly fast at det var best om franske jihadister døde i kamp. Den britiske forsvarsminister Gavin Williamson påpekte i desember 2017 at en død terrorist ikke ville skade Storbritannia. Norge går ikke like langt, men forsvarsminister Frank Bakke-Jensen, sier også nei til å hente dem, selv om det dreier seg om adskillig færre individer.

En slik tilbakeholdenhet kan forstås, men ikke forsvares. Våre myndigheter bør føle seg forpliktet til å sikre norske jihadister og deres familie en rettslig behandling etter norsk standard og en mulighet til reintegrering i samfunnet hvis og når det er mulig.

Seksuell trakassering handler om kultur. I for mange miljøer og på for mange arbeidsplasser har kulturen vært usunn.

#Metoo krever god ledelse

Debatt

Liv Spjeld By
nestleder,
arbeidstager-
organisasjonen
Lederne

Seksuell trakassering har forekommet i alle deler av norsk arbeidsliv i mange år. Det at vi nå får problemet opp i lyset, er svært positivt. For å lykkes med nødvendig endring, trenger vi ledere som dyrker tillit og åpenhet.

«Anonym kvinne» skrev i gårsdagens Aftenposten at «ingenting er som feigheten og ledersvikene». Hun hadde selv opplevd ulovlig og uakseptabel oppførsel på arbeidsplassen. Enda verre er det at hennes nærmeste leder sviktet i håndteringen.

Kreves mot og bevissthet

Problemet med seksuell trakassering kjenner ingen formelle grenser. Det har forekommet i norsk arbeidsliv gjennom svært mange år, i organisasjoner, bedrifter, offentlige og private arbeidsplasser. For at nødvendige endringer skal komme, handler det om to forhold: Hvordan kan vi unngå seksuell trakassering, og hvordan håndterer ledere situasjoner og saker som oppstår på deres arbeidsplass?

Seksuell trakassering handler om kultur. I for mange miljøer og på for mange arbeidsplasser har kulturen vært usunn. I møte med utfordringene kreves det både mot, tillit og bevissthet fra ledere. Nå må norske ledere brette opp ermene og ta problemet på alvor.

Lederansvar

Det er tre hovedspor som må praktiseres for å skape et arbeidsmiljø som er sunt og som sørger for at kvinner og menn kan gå på jobb uten frykt for å møte ubehagelige situasjoner.

1 Kultur.

Gode ledere sørger for å bygge en kultur på arbeidsplassen som er tydelig forankret i kampen mot seksuell trakassering. Dette er et langsiktig og viktig arbeid. Det nytter ikke å ta opp problemstillingen på et seminar og forvente at jobben er gjort. Det handler om gode rutiner, bevissthet og tydelig grensesetting.

2 Forebygging.

Det er kanskje selvsagt, men alle vet at seksuell trakassering henger sammen med manglende forebygging. God ledelse innebærer både en risikokartlegging, tydelige regler for hva som er akseptabel oppførsel og god involvering mellom ledelse og ansatte.

3 Tillit.

En arbeidsplass må skape forståelse og kultur for at det skal være greit å si fra dersom situasjoner og saker oppstår. Dersom ledere prøver å feie ting under teppet, eller tie saker i hjel, vil problemene vokse. Det er ingen tjent med.

Dette handler i mange sammenhenger om å ta sine ansatte på alvor. For toppledere er det avgjørende viktig at de har tillit til sine mellomledere. Derfor er forankring og tillit mellom alle nivå på en arbeidsplass avgjørende for å lykkes i kampen mot seksuell trakassering.

Veien videre

Vi kan ikke stikke hodet i sanden og tro at problemet med seksuell trakassering går over av seg selv. Dette til tross for at mediens søkelys etter hvert vil dabbe av. Det er i møtet med den nye hverdagen at ledere må stå til eksamen.

Det er på tide å få til reell forandring i norsk arbeidsliv, slik at alle kan føle seg trygge. Skal vi lykkes, må vi bygge gode ledere som er sitt ansvar bevisst!